

MOST

НА БЕЗОПЛАТНІЙ ОСНОВІ

Прогулянки старим Лейпцигом
читайте на стор. 4

Фото: Годинник на новій ратуші в Лейпцигу

IMPRESSUM

ВИДАВЕЦЬ

Vereinszeitschrift „MOST“

Leipzig – Brücke der Kulturen e.V.

Vorsitzender: Siegfried Wokun

Schatzmeister: Tanja Morgenstern

Geschäftsführer: Mikhail Vachtchenko

Heinrich-Budde-Str. 1

04157 Leipzig

Tel: 0341/42 01 78 2

Fax: 0341/42 01 78 1

E-Mail: info@moct.eu

ISSN 2190-9490
2006-2022 © MOST

РЕДАКЦІЯ „MOST“

Chefredakteur: Mikhail Vachtchenko

Redakteurin: Lana Stepanova

Korrespondenten: Natalia Kostiv
Tatjana Hofmann
Yevhenii Venzheha
Stepan Ostapenko

Gestaltung: Alexander Mermelstein

E-Mail: info@moct.eu

ДРУК:

MVMEDIA Leipzig
Adolph-Menzel-Str. 8
04157 Leipzig
Mobil: 0173 / 36 777 33
info@mvmedia.org

СПОНСОРОВАНИЙ:

Dieses Projekt
wird durch die
Stadt Leipzig
gefördert

Любі читачі,

Наша організація «**Leipzig – Brücke der Kulturen e.V.**» (Лейпциг – МІСТ культур) – заснована у 2005 році. Створена для інтеграції переселенців та біженців до німецького суспільства. В цьому році значна частина нашої роботи була присвячена допомозі українським біженцям.

В рамках проєкту **Leipzig hilft Kindern aus der Ukraine mit Angeboten für ihre Freizeitgestaltung**, метою якого є інтеграція українських дітей в Німеччині, ми проводимо серію освітніх та розважальних заходів. На наших заняттях діти мають можливість: познайомитися з культурою та звичаями Німеччини, в ігровій формі вивчати німецьку мову, брати участь в театралізованих виставах, малювати, співати та танцювати. Та саме головне – у дітей є можливість спілкуватися в колі своїх однолітків в рідному мовному середовищі та знаходити друзів.

Ви можете доєднатися до серії заходів нашого Інфо-кафе. «**Infocafé und Rundgänge für erwachsene geflüchtete Menschen aus der Ukraine**» – це і простір для спільного комунікативного обміну, і взаємна підтримка, і нові знайомства. Проводимо зустрічі-семінари з питань перебування та працевлаштування в Німеччині. Для знайомства з історичним та культурним надбанням міста Лейпциг запрошуємо долучитися до наших екскурсій-прогулянок містом.

На нашому порталі moct.eu ви знайдете багато корисної та актуальної інформації (наша сторінка <https://moct.eu/language/uk/> є єдиною україномовною на території Саксонії). Україномовний інформаційний сайт працює в рамках проєкту Information und Unterhaltung für geflüchtete Menschen aus der Ukraine in unserer Zeitschrift MOST – Brücke.

На сторінках цього журналу пропонуємо Вам ознайомитися з різноманітними проєктами, ініціативами та організаціями, які були створені передусім в Лейпцигу заради підтримки та допомоги українцям, дізнаєтеся про особливості медичної системи Німеччини, довідаєтеся про види страхування та прогуляєтеся старим містом.

Вітаємо всіх з прийдешніми святами: Новим роком, Різдвом та Ханукою!

Редакція журналу «Most»

ЗМІСТ

Прогулянки старим Лейпцигом	4-11
Об'єднані книгою	12-13
Українська книга в Лейпцигу	13
Сімейний лікар у Німеччині	14-15
Які стоматологічні послуги оплачує страховка у Німеччині	15
Клініка стоматолога з України в Лейпцигу	16
Страхування українського автомобіля у Німеччині	17-18
Важливі страховки в Німеччині	19
Український освітній хаб в Лейпцигу	20-21
Leipzig helps Ukraine	22-24
Dozwillia-Leipzig: будуючи український простір у Лейпцигу	25-27
«Творимо разом»: проєкт для українських дітей в Германії	28-29
Hilfswerk zur Heiligen Alexandra e.V	30-31
Kultur-und Bildungs Verein	32-33
У ритмі танцю	34-37
Шлюб у Німеччині	38
Зустрічаємо рік Чорного водяного кролика	39

Редакція не несе відповідальності за достовірність та зміст статей. Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій. Ми залишаємо за собою право на стилістичну обробку та скорочення матеріалів. Рукописи та фотографії не повертаються. Передрук матеріалів можливий тільки з письмового дозволу редакції.

Прогулянки старим Лейпцигом

Нова ратуша

«Афіни Німеччини» — таку назву дав Лейпцигу на початку XIX століття Вільгельм Кюхельбекер. Таке ж захоплення викликає місто ярмарків і сьогодні.

Щоб пізнати місто по-справжньому, потрібно відкрити для себе його історію. Мої перші прогулянки центром Лейпцига мали скоріше порівняльний характер, адже мені вже довелося побувати в інших європейських містах. А ось під час екскурсії з Оленою Беленіною, організованої громадською організацією "Лейпциг — міст культур" (Integrationsverein Leip-

zig — Brücke der Kulturen e.V.), це чудове місто розкрилося й водночас захопило мене лабіринтами історичних подій і діями відомих особистостей. Звісно, враження від побаченого складно вмістити в кілька друкарських стовпчиків, але найголовніше — це передати дух Лейпцига, і супроводжувати нашу віртуальну екскурсію будуть музичні твори Баха, Мендельсона і Вагнера.

Почнемо з прогулянки невеликим і жвавим центром міста з лабіринтом торгових пасажів. Такої кількості не-

має більше ніде в Німеччині. Щоб це підкреслити, Лейпциг став щорічно проводити Фестиваль пасажів. Усі пасажі, або торгові двори, розташовані в престижних шести-семиповерхових будівлях. Деякі з них, побудовані на початку XVIII століття, належали до епохи Бароко, є і зовсім нові, як, наприклад, «Двори на Брюлі», що відкрилися наприкінці вересня 2012 року. Але більша частина пасажів — це модерн або югендстиль початку XX століття. У цей час місто було особливо багатим і, не шкодуючи старовину, центр забудовувався розкішними бу-

Стара ратуша

Пам'ятник Гете

Пам'ятник Битві народів

динками з величезними вікнами для освітлення торгових залів.

Торгівля завжди була головним заняттям містян. Залишається вона на першому місці й сьогодні, хоча самі форми торгівлі змінилися. Якщо в 1015 році (перша літописна згадка) у Лейпцигу проходив лише один річний ринок (Jahrmakkt), або, як ми говоримо, ярмарок, то з 1499 року за указом імператора Максиміліана почали відбуватися два, а трохи згодом і три ярмарки на рік. Комерційним успіхом, не в останню чергу, місто зо-

бов'язане своєму місцю розташування. На перехресті двох найважливіших на той час торговельних доріг: королівської (із заходу на схід, нині це Гріммаіше штрассе) та імперської (з півдня на північ – Ніколайштрассе), стояло невелике слов'янське поселення Липськ. Слов'яни, які жили тут у VII–IX століттях, шанували липу як священне дерево. У численних парках Лейпцига, на бульварах навколо центру стоять і вікові липи, і молоденькі деревця, наповнюючи наприкінці травня та початку червня все місто дивовиж-

ним ароматом. На Старій лейпцизькій ратуші є зображення ангела, що охороняє липову гілку. Мабуть, це липове дерево, що щорічно оновлюється, можна назвати такою ж давньою пам'яткою Лейпцига, як і його назва, що збереглася і тоді, коли частину слов'ян було витіснено на схід німецькими племенами, а частина, прийнявши християнство, залишилася. Щоправда, звучати вона стала інакше. Німецькою це звучить "Ляйпциг", саксонці вимовляють "Ляйпциш", а в українській транскрипції вийшов Лейпциг.

Пасаж Медлера

Стара школа Святого Миколая

Лейпцизькі ярмарки в середні віки стали приваблювати купців з різних країн. Торгівля велася на міський площі, яку і сьогодні прикрашає побудована 1556 року Стара ратуша, що вважається найкрасивішою ренесансною ратушею Німеччини. Сім фронтонів звернені на ринкову площу. Струнка вежа ділить будівлю в пропорції золотого перетину. Зсунута щодо центру будівлі, вона опиняється в центрі самої площі. Ратушна вежа була символом незалежності міста, з її балкона бургомістр або глашатаї зверталися до присутніх на площі городян. Зараз це відбувається під час свят. У Старій ратуші нині розташований міський музей.

Протилежний фасад теж звернений до ринкової площі, тільки значно меншого розміру. Тут продавалися

ласощі та делікатеси. Назва площі Нашмаркт нагадує про це. «Naschen» німецькою означає ласувати. І сьогодні за столиками на цій площі можна поласувати морозивом або випити філіжанку кави з лейпцизьким тістечком лерхен. Невеликий кекс, наповнений марципаном, нагадує про один з улюблених смаколиків городян – запеченого в тісті жайворонка.

Тут же розташовується барокова будівля Старої біржі, де купці святкували укладення угод. На будівлі – герб Лейпцига і фігури античних богів, серед яких і бог Меркурій, покровитель торгівлі, з крильцями на шоломі. Лейпцизькими купцями були, як правило, люди талановиті й високоосвічені. Адже вже з початку XV століття в місті був свій університет. Передбудівлею встановлено пам'ятник найзнаменитішому

студенту Лейпцизького університету – Йоганну Вольфгангу фон Гете.

Університет, заснований 1409 року завдяки купцям, які надали приміщення для занять професорам і студентам із Праги. Вважається одним із найстаріших університетів Німеччини. Сучасна будівля університету, побудована до 600-річного ювілею, повторює силует старої будівлі та університетської церкви св. Павла.

Серед тих, хто навчався в університеті, багато відомих імен: «батько» мінералогії Агрикола, Фрідріх Ніцше, композитори Р. Шуман і Р. Вагнер, письменник Е. Кестнер, революціонер Карл Лібкнехт і канцлер Німеччини Ангела Меркель. У дворі університетського комплексу на високому цоколі встановлено фігуру універсального вченого Готфріда Вільгельма Лейбніца. Уродженець Лейпцига і «син» Лейпцизького університету, оскільки його батько і дід по лінії матері були професорами лейпцизького університету, Лейбніц випередив свій час. Саме він першим описав двійкову систему числення з цифрами 0 і 1, на якій заснована сучасна комп'ютерна техніка.

Лейпцизькі студенти увійшли в історію світової літератури. Прославив їх Гете у своєму знаменитому «Фаусті». Легендарний Доктор Фауст навідувався в Лейпциг зі своїми учнями, де не тільки сперечався з філософських питань, а й пив зі студентами вино в льоху «Ауербахскеллер», який належав ректору університету Генріху Штро-

Стара біржа

Пам'ятник Йоганні С. Баху

меру. Століття потому і сам Гете навідувався до цього льоху, щоб випити скляночку-другу бургундського або рейнського вина. У зрілі роки, створюючи свого Фауста, Гете звернувся до часів своєї молодості й написав сцену «Лейпциг, льох Ауербаха». Де один зі студентів напідпитку вимовляє, дещо хвалькувато, фразу, яку Лейпциг сприйняв як освідчення в коханні: «Я вихваляю мій Лейпциг! Це маленький Париж, який формує своїх жителів».

Сьогодні льох став найзнаменитішим рестораном Лейпцига. Сюди навідуються всі туристи, щоб скуштувати страви саксонської кухні або випити чашечку кави зі шматочком торта від Мефістофеля. Поруч із встановленими при вході скульптурними групами можна зробити пам'ятну фотографію, а також, загадати бажання, потерти лівий черевик доктора Фауста. Бажання обов'язково рано чи пізно здійсниться!

У пасажі Медлера, збудованому над історичним льохом на початку XX століття, розташовуються невеликі магазини, кондитерські та кафе «Мефісто». Через переходи пасажу можна пройти в Королівський будинок. Тут зупинялися всі відомі гості Лейпцига. Гучні імена закарбовані на пам'ятній дошці: саксонський курфюрст Август Сильний, Петро Великий, шведський король Карл XII, Наполеон.

Знову опинившись на ринковій площі, ми бачимо вхід на одну зі станцій підземної залізниці. Колись під ринковою площею теж велася торгівля. Саме лейпцизькі купці першими придумали, як можна збільшити торгову площу. Місцеві купці запропонували привозити на ринок не всю партію товару, а тільки зразки. Ця передова ідея сприяла розвитку міжнародної торгівлі, а лейпцизькі ярмарки стали називатися зразковими. Логотип в вигляді двох літер «М», що розташовуються одна над одною означає Mustermesse, що перекладається як виставка зразків. Нині в Лейпцигу проходить близько 50 ярмарків на рік за різними напрямками. Після об'єднання Німеччини для проведення міжнародних ярмарків було побудовано просторий сучасний комплекс на околиці міста. Його будівлю з фірмовим логотипом добре видно при під'їзді до Лейпцига. Понад сто тисяч відвідувачів приймає за чотири дні ро-

Церква Св. Хоми

Церква Св. Хоми

боти один із найвідоміших лейпцизьких ярмарків – книжковий. Уже в XV столітті Лейпциг став центром книгодрукування. Один із кварталів міста має назву Графічний. Раніше тут було розташовано багато видавництв і друкарень.

Торгівля, що приносила чималий дохід у міську скарбницю, сприяла розвитку культури, і насамперед музики. З 1212 року при церкві св. Фоми (Томаскірхе) існує знаменитий хор хлопчиків. Томаскірхе є найзнаменитішою церквою Лейпцига. Ця готична будова XVI століття з неймовірно крутим схилом даху (під кутом у 62 градуси) і суворою дзвіницею пов'язана з ім'ям геніального композитора Йоганна Себастьяна Баха. Протягом 27 років він був кантором хору і музич-

Фонтан Менда

Фонтан Менда

ним директором міста. Тут уперше прозвучали багато його творів. Тут по-кояться його останки. І тут, як і раніше, звучить його прекрасна музика. Кольорові вікна південного боку церкви нагадують про її історію. Ось вікно Мартіна Лютера, який переміг у суперечці лейпцизьких професорів 1519 року; ось вікно Баха, який грав тут на органі, а ось герой 30-річної війни, шведський король Густав Адольф. Поруч із Бахом вікно Мендельсона. Завдяки юному Феліксу Мендельсону-Бартольдї музику Баха почали знову виконувати через майже 80 років після його смерті. На свої кошти Мендельсон відкрив перший пам'ятник Йогану Баху. У 2009 році неподалік, прямо навпроти західного входу в церкву, було встановлено пам'ятник Мендельсону. Це копія знищеного нацистами пам'ятника,

що колись знаходився біля будівлі Гевандхауса. Всесвітньо знаменитий лейпцизький оркестр став першим цивільним оркестром Німеччини. Був заснований в 1743 році з ініціативи лейпцизького купецтва, яке виділило приміщення для музикантів. Фелікс Мендельсон був одним із його капельмейстерів. Сьогодні один із найкращих оркестрів світу має прекрасну будівлю з двома концертними залами. Велика зала може вмістити 2000 слухачів. Малий зал розрахований на 500 глядачів та названий на честь Мендельсона. Цією концертною будівлею, єдиною побудованою за часів НДР завдяки зусиллям великого диригента Курта Мазура, Лейпциг може по праву пишатися.

Уже тільки ці великі імена – Бах і Мендельсон – прославили б Лейп-

циг як місто музики. Розташовані на мостових вигнуті сталеві лінії, що отримали назву Нотний слід (Leipziger Notenspur — це маршрут довжиною 5 км), приведуть нас до місць, пов'язаних з іменами Роберта Шумана і Кларі Вік, Ріхарда Вагнера, Едварда Гріга, Густава Малера. У місті відкрито чотири музеї, присвячені музиці. У заснованому купецькою сім'єю музеї Грассі розташовується одна з найкращих у Німеччині колекцій старовинних музичних інструментів.

Лейпциг незабаром має бути включений до списку світової культурної спадщини як унікальне місто музики. У місті розташовується перша консерваторія Німеччини. Саме в Лейпцизькій консерваторії з 1867 року навчався композитор, основоположник української класичної музи-

«Паулінум» – головна будівля та аудиторія університету

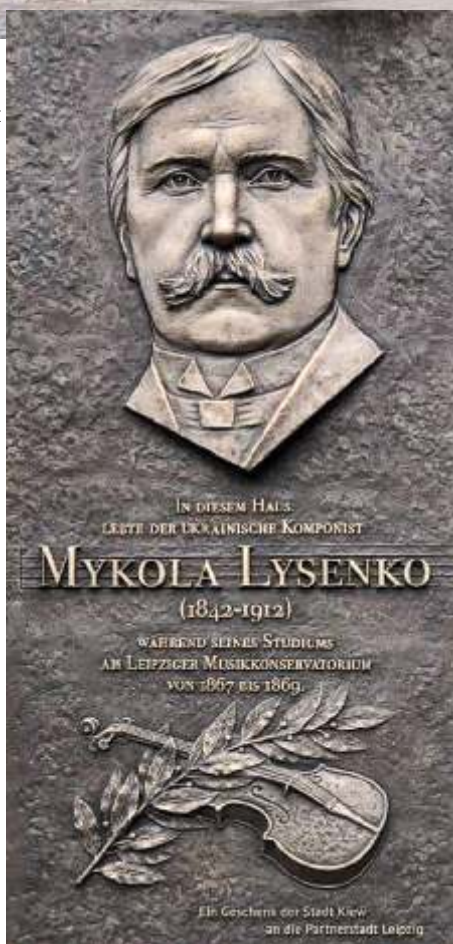
Пам'ятник Мендельсону

Стара ратуша

ки Микола Лисенко. Студіював на-самперед як піаніст, проте значне місце в навчанні займали й лекції з музично-теоретичних дисциплін. Окрім того, освоював гру на скрипці й органі, та брав додаткові лекції з композиції та теорії музики. У вільні хвилини Лисенко відвідував оперний театр, картинні галереї, церкву святого Томи, Гевандгаус. Концертне життя Лейпцига справляло сильне враження на Лисенка. З листів до рідних постає образ кмітливого молодика, який усе помічав, але вбирав у себе лише те, що вважав корисним та потрібним. Незважаючи на зайнятість, був активним пропагандистом українства в Європі.

Пам'ятна дошка

В характеристиці, доданий до випускного свідоцтва про закінчення консерваторії, сказано: *«Пан Лисенко, при своїй зразковій старанності й чудовому таланті, досяг блискучих успіхів і є піаністом, віртуозна техніка й характерне, піднесене та духовно наснажене виконання якого значно виходять за межі того, що звичайно вимагається від учнів».*

Саме в Лейпцигу Микола Лисенко видав свої перші твори, які є однією з вершин його творчості. Під час навчання написав декілька інструментальних творів, зокрема 1-у частину симфонії та симфонічну увертюру «Ой запив козак, запив», струнний квартет та тріо, а також видав свою першу збірку українських народних пісень для голосу й фортепіано. Тоді ж Лисенко написав і свої перші твори на слова Тараса Шевченка: «Заповіт», «Ой одна я, одна», «Туман, туман долиною». Першу збірку пісень Лисенка видав своїм коштом у Лейпцигу його

Влітку 1868 року одружився з Ольгою О'Коннор, яку він узяв з собою до Лейпцига (вона студіювала вокал).

1869 року завершив навчання у консерваторії, пройшовши 4-річний курс навчання усього за два роки.

Вітраж у церкві Св. Хоми

Церква Св. Хоми

Нова ратуша

добрий приятель Петро Косач, вважаючи це за суто дружню послугу і тримаючи це в таємниці.

На будинку за адресою Nürnberger-str.16, у якому протягом навчання у місцевій консерваторії проживав славетний українець, встановлена пам'ятна дошка – подарунок Київської міської ради місту-побратиму.

Перед будівлею Гевандхауса розташований фонтан Мендебруннен, а навпроти – скромна з класичними пропорціями будівля Лейпцизької опери, яка була заснована в XVII столітті та вважається однією з найстаріших у Німеччині. Під площею Августа (Аугустусплац) розташовується міська підземна парковка, визнана найкращою в Німеччині. За будівлею Гевандхауса, під старовин-

ними склепіннями бастіону Моріца, звучать вже інші ритми. Найбільший студентський клуб Європи, заснований у 1960-ті роки місцевими студентами, має у своєму розпорядженні кілька залів, у яких проходять концерти. У невеликому кафе можна смачно й недорого перекусити. Тут же неподалік знаходиться нещодавно відбудована студентська їдальня. Колись студентські аудиторії розміщувалися і в найвищій будівлі Лейпцига, що отримала назву «Зуб мудрості». Зараз ця будівля належить телерадіокомпанії MDR.

Факультети Лейпцизького університету розташовані в різних частинах міста. У музичному кварталі сучасна університетська споруда сусидить із будівлею початку XX століття – універ-

ситетською бібліотекою Альбертіна. Біля неї завжди припарковано безліч велосипедів. Для цього виду транспорту в Лейпцигу виділено спеціальні доріжки, що дає змогу часом долати відстані швидше, ніж автомобілем.

Лейпциг – місто студентів. Навколо бібліотеки Альбертіна влаштувалися ще три вищі навчальні заклади: Вища школа музики і театру імені Мендельсона, Вища школа техніки, господарства та культури та Вища школа графіки й книжкового мистецтва. Всі ці будівлі були зведені на початку XX століття за проєктом головного лейпцизького архітектора Гуго Ліхта, як і монументальна будівля Нової ратуші, в якій працює міська рада на чолі з обербургомістром Бурхардом Юнгом. З 90-метрової вежі ратуші відкривається прекрасний вид на

Могила І.С. Баха у церкві св. Хомі

Гевандхауз та будівля MDR

Головний вокзал

центр міста, прилеглі до нього парки, силуети міських церков.

Нову ратушу побудовано на місці знесеного міського замку Плейсенбург, що означало «фортеця на річці Плейсе». Обміліла тепер річечка, на якій колись стояли млини, ув'язнена в кам'яні береги і частково захована під землею. На березі Плейси наприкінці ХІХ століття було зведено величну будівлю імперського суду. Її купол увінчаний символічною фігурою Істини зі смолоскипом у руці. На фронтоні представлена богиня правосуддя Юстиція із зображенням її каральних і захисних функцій.

І в наш час будівля використовується за прямим призначенням як Федеральний адміністративний суд.

Головний вокзал

Але найграндіознішою спорудою Лейпцига є головний вокзал – Leipzig Hauptbahnhof. Його фасад простягнувся на 300 метрів. За початковим задумом до вокзалу сходилися 26 залізничних колій. Будівля була побудована в 1915 році та вже відсвяткувала столітній ювілей. Після значної реконструкції в 1990-ті роки в приміщенні вокзалу також розташовується двоповерховий торговельний центр.

Усі, хто приїжджає до Лейпцига, відчують його тепло і мирний характер. З Лейпцига почалася Мирна революція, яка об'єднала Німеччину. У найстарішій міській церкві св. Миколая щопонеділка відбуваються молитви за мир, та в пам'ять про події 1989 року. На подвір'ї церкви було споруджено копію однієї з внутрішніх колон церкви.

Саме в церкві св. Миколая, побудованій 1165 року, Йоганна Себастьяна Баха посвятили в кантори, і саме тут уперше пролунав його твір «Пристрасті за Іоанном». 1862 року Фрідріх Ладегаст створив спеціально для церкви найбільший у Саксонії орган, що став ще масивнішим після його відновлення відомою фірмою «Зауер».

Моя екскурсія центром Лейпцига завершилася в церкві св. Миколая. Насолоджуючись органною музикою і споглядаючи розписи Адама Фрідріха Езера, я виразно відчула подих історії й зрозуміла, що знайомство з Лейпцигом тільки починається. Попереду на мене чекає безліч відкриттів, але незмінним залишиться моє щире захоплення цим чарівним містом.

Наталія Костів

Церква Св. Миколая

Бастіон Моріца. Moritzbastei

ний полишити рідну Коломию і вирушити до Відня.

В умовах стрімкого розвитку Української революції 1917–1921 років Оренштайн також не залишався осторонь, а вже 1917 року виїздить з Відня до Києва для налагодження зв'язків із Центральною Радою. У 1918 році Яків Саулович з політичним керівництвом обговорює видавничу програму для потреб тодішньої України, одержує від Гетьмана Павла Скоропадського посвідчення зразка МЗС Української Держави й відряджається до Німеччини, аби сформувати уявлення про умови й традиції книговидавництва в цих краях. За короткий час йому вдалося завести знайомство з друкарями, які мали шрифти різних слов'янських мов, зокрема української.

Наступного року Оренштайн засновує «Українську накладню» у Берліні й частково у Лейпцигу (діяла в 1919–1932 роках) з філіями у Філадельфії та Катеринославі. Тоді ж Оренштайн стає дипломатичним радником посольства Української Народної Республіки в Берліні. Друк видань «Накладні» вирішили зосередити в Лейпцигу, де були найкращі технічні умови та поліграфія. За німецького періоду діяльності Оренштайна місцем виходу більшості книг було зазначено «Київ; Ляйпціг». Саме в Лейпцигу вони друкувалися й зберігалися на складах.

Подальший трагізм історичних подій у Європі не оминув і книговидавця. Переслідуваний нацистським режимом,

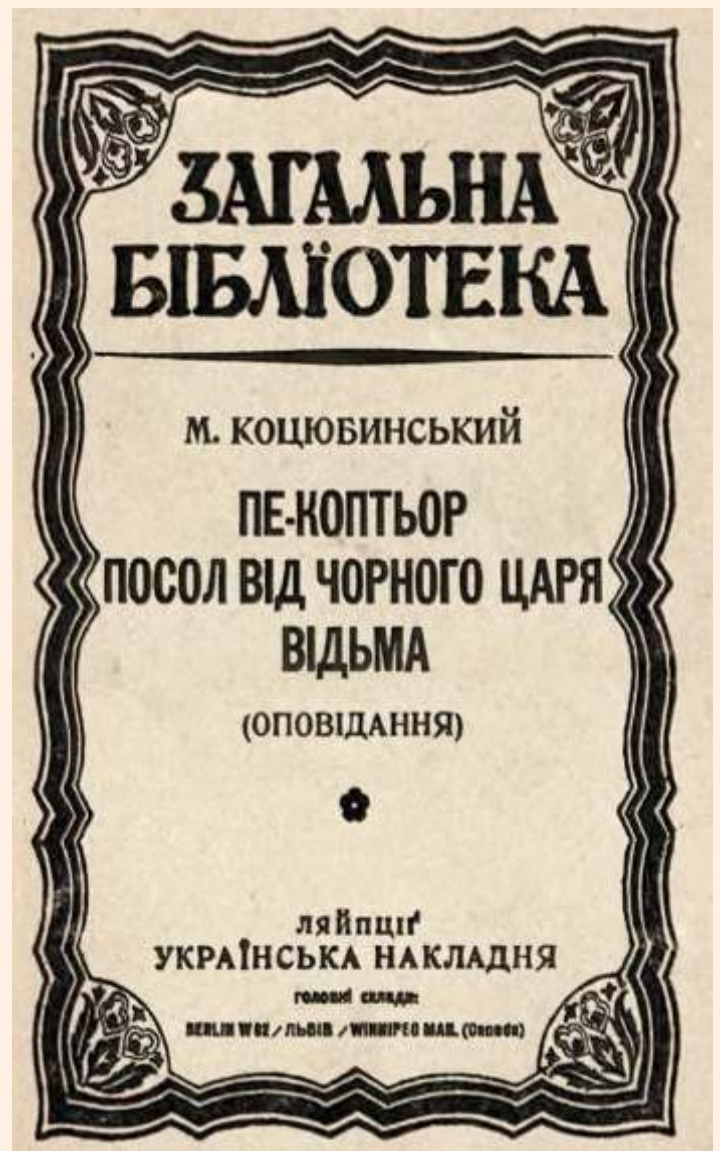
Об'єднані книгою

В Україні традиційно відзначається День працівників видавництва, поліграфії і книгорозповсюдження – людей, чий внесок у духовність народу і його освіченість важко переоцінити. У цьому контексті доречно згадати біографію одного з найславніших книговидавців України перших десятиріч ХХ століття, нашого земляка – Якова Оренштайна, життя якого тісно перепліталось із Лейпцигом.

Яків Саулович Оренштайн (1875– 1944) – коломийський єврей, патріот України, активний учасник політичного й громадянського життя на Галичині та у Наддніпрянщині. Походив із династії друкарів і книготорговців. Вірогідних даних про раннє життя діяча, на жаль, не збереглося, та деякі дослідники припускають, що він здобув вищу освіту у Львівському та Віденському університетах.

Однак, точно відомо, що у 1903 році в Галичині Яків Саулович відкрив власне видавництво «Галицька накладня Якова Оренштайна». Його діяльність за короткий час стає успішною, і скоро друкар вже листується з митцями і діячами тодішньої України, серед яких історик та педагог Олександр Барвінський, мовознавець Василь Сімович, тодішній голова товариства «Просвіта» та майбутній командувач легіону Українських січових стрільців Михайло Галушинський, письменник Антін Крушельницький.

До 1915 року «Галицька накладня...» видала 115 томів, доступних для простих людей. Подальша доля діяча на фоні воєнних дій Першої світової, що розгорнулися на Галичині, – вельми трагічна: 1917 року під час відступу з Коломиї майно Оренштайна (у тому числі й видавництво) розграбували російські солдати, через що той був змуше-

він виїхав до Варшави. Життя Оренштайна обірвалося, за одними даними, під час каральної операції гестапо у Варшавському гетто, за іншими – в одному з концтаборів.

Доробок Оренштайна важко переоцінити. Це, зокрема, кількатомні, багатоілюстровані твори Т.Шевченка, І.Котляревського, Марка Вовчка, Б.Лепкого, 30 випусків творів великої української та світської прози, 150 випусків “Загальної бібліотеки”, до якої, крім художніх творів, входили також праці філософського і наукового змісту, праці з історії України, історії української літератури, мистецтва, а також словники, атласи, ілюстровані дитячі книжки, сотні штук кольорових листівок українознавчої тематики, збірки українських народних стрілецьких маршових пісень.

Видання такого масиву літератури було б немислимим поза Лейпцигом – історично одним із найпотужніших європейських центрів книгодрукування. Подібні приклади – наочне підтвердження того, що часто, здавалося б, далекі та чужі міста стають осередками, що наповнюють життя й діяльність людей смыслом, відіграють значну роль у розвитку держав і народів, стаючи частинами чиясь біографії й важливими сторінками національної історії.

Євгеній Венжега

За матеріалами Енциклопедії історії України, Енциклопедії українознавства, інтернет-джерел, О. Юркевич. Зображення з Вікісховища.

Українська книга в Лейпцигу

Від редакції раді вам повідомити, що міські бібліотеки Лейпцига планують створення бібліотеки сучасної української дорослої та дитячої літератури. Придбання книг здійснюється у тому числі за підтримки Дитячої центральної бібліотеки ім.Т.Г.Шевченка у Києві. **Ця пропозиція вже доступна – українська література представлена в іноземному і дитячому відділах.** Відвідування бібліотеки можливо за умови наявності читачького квитка (читачький квиток для дорослих коштує 20 євро на рік, передбачена знижка в 50% при пред'явленні картки мешканця Лейпцигу), так і без читачького квитка без обмеження часу для роботи, навчання чи ігор. Скрізь є ПК з доступом до Інтернету, а також бездротова мережа (WLAN).

Також, в рамках проєкту «**Українська книжка без кордонів**» понад 1500 книжок вже доставлено до бібліотек Лейпцига та Відня.

Книжки від проєкту #книжкабезкордонів можна знайти за слідуючими адресами:

Міська бібліотека Лейпцига. Wilhelm-Leuschner-Platz 10 – 11 Leipzig, Germany www.stadtbibliothek.leipzig.de

Bunten Büchothek. Straße des 17. Juni 11 Leipzig (Zentrum-Süd), Germany www.bunte-buechothek.de

Книжки українських видавництв можна купити в німецьких книжкових супермаркетах. На порталі ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» <https://lib.imzo.gov.ua/> розміщено електронну бібліотеку підручників з української шкільної програми.

Джерело: <https://book-institute.org.ua/uk>
(Український інститут книги)

Сімейний лікар у Німеччині

Однією із важливіших проблем з якою зіткнулися у Німеччині українці, що вимушено покинули свою країну через війну, є медичне обслуговування. У багатьох моїх співвітчизників підхід німецьких лікарів до прийому пацієнтів та лікування багатьох захворювань викликає здивування. Ми звернулися до Андрія Міллера, сімейного лікаря у Лейпцизі, щоб отримати відповіді на найважливіші питання українських пацієнтів.

Наталія Костів: *За допомогою яких ресурсів українським біженцям краще шукати сімейного лікаря?*

Андрій Міллер: Усіх фахівців краще шукати через пошуку Google. Особисто я маю Doctolib (це додаткова програма, на зразок Helsi, якою користуються пацієнти в Україні), однак не всі лікарі користуються нею.

Н. К.: *Чи потрібно підписувати договір із сімейним лікарем і як записуватись на прийом?*

А. М.: Письмовий договір не потріб-

ний. Договір існує з того часу, як лікар привітав пацієнта і закінчується, коли прощаються. Обидві сторони можуть будь-якої миті відмовитися одна від одної. При цьому лікар не гарантує успіху лікування, але відповідає за всі наслідки лікування. Якщо пацієнт задоволений або незадоволений лікуванням, можна написати коментар в Google. Якщо потрібно офіційно поскаржитися (наприклад, підозра на лікарську помилку), то потрібно написати Sächsische Landesarztekammer.

Н. К.: *Багато українців скаржаться на тотальну завантаженість терапевтів, а відтак отримують терміни через 2-3 місяці після звернення. Якщо виникла гостра потреба у медичній допомозі, чи можна без черги потрапити на прийом до сімейного лікаря або куди потрібно звертатися?*

А. М.: Зазвичай одержати запис у сімейного лікаря не проблема. Нині у зв'язку з великою кількістю українців та малою кількістю лікарів, які

розмовляють українською або російською, терміни очікування значно збільшилися. При цьому багато лікарів працюють понаднормово. Мій робочий день зазвичай закінчується о 14:00, але з квітня я йду з роботи не раніше 18-ї вечора.

Якщо ви знайшли практику (Praxis), що вам підходить, то краще спочатку зателефонувати туди, щоб описати свої симптоми і записатися на прийом. Якщо є гострі скарги (біль, кровотеча, задишка, висока температура, кашель тощо), можна прийти до Praxis. Зазвичай у перші дві години ведеться прийом пацієнтів із гострими скаргами. За телефоном 0341 116 117 можна дзвонити у будь-який час доби, якщо потрібен лікар додому і йдеться не про життєво невідкладний випадок. По телефону допоможуть розібратися. У суботу, неділю та святкові дні, за цим номером, можна звернутися до чергового лікаря. У надзвичайній ситуації слід негайно звернутися до лікарні або зателефонувати за номером екстреної допомоги 112.

Н. К.: *До яких лікарів обов'язкове направлення від терапевта та які послуги у компетенції сімейного лікаря?*

А. М.: Направлення обов'язкове на діагностику (рентген, МРТ, КТ, гастро-/колоскопія і т.п.). Щоб отримати консультацію вузького фахівця, направлення не потрібне, але бажано. Саме сімейний лікар визначає, до якого фахівця йти. Це економить час як пацієнта, так і лікаря. До речі, якщо пацієнт йде з направленням до вузького спеціаліста, той повинен написати звіт сімейному лікарю. Що може сімейний лікар залежить від його компетенції. Деякі займаються лише найлегшими випадками.

Припустимо, прийшов пацієнт із задишкою. Причини задишки різні залежно від віку, статі та супутніх захворювань. Найчастіші причини це серцева недостатність, астма, недокрив'я. Сімейний лікар вирішує сам у якому обсязі він займатиметься діагностикою та терапією. Може просто дати направлення до п'яти різних лікарів, що для нього найлегше. А може і сам все зробити.

Н. К.: *Що покриває медичне страхування, а за що пацієнт повинен доплачувати?*

А. М.: Страховка покриває все, якщо людина захворіла. Знову ж таки, багато залежить від лікаря. Перш ніж виставити рахунок, потрібна письмова згода пацієнта на ці послуги. Доплата здійснюється за медикаменти, медичні прилади, масаж, фізіотерапію. Однак, зазвичай, вона не перевищує 10 євро.

Н. К.: Чи можна отримати у страховій компанії повернення грошей за чеками на ліки та послуги?

А. М.: Страхова компанія може звільнити пацієнта від доплати. Для цього потрібна наявність хоч одного хронічного захворювання. Підтвердження хронічного захворювання можна отримати у лікаря. З цією довідкою та чеками треба йти до страхової компанії. Повернення грошей та звільнення від доплати можливі, якщо витрати на медикаменти перевищують 2% від річного доходу пацієнта.

Н. К.: Багато пацієнтів скаржаться на однотипне лікування: ібупрофен, чай та прогулянки. Чим зумовлений такий підхід?

А. М.: Тут важко відповісти. Німці цьому не дивуються, бо довіряють своїм лікарям. Нині на одне місце в медуніверситеті претендують щонайменше 10 осіб. Набирають близько 1000 першокурсників. З них залишаються лише 200 до кінця другого року навчання. Тут жорсткий відбір. А загалом, ми намагаємося не вбивати імунну систему. Людський організм може справитися з багатьма захворюваннями самостійно. Якщо Вам не призначають 10 медикаментів, то це не означає, що лікар безглуздий.

Н. К.: З якими проблемами найчастіше звертаються українські пацієнти і що Вас найбільше дивує?

А. М.: Більше 80% скаржаться на безсоння, неврівноваженість, агресію як до інших людей, так і до себе. Це зрозуміло. Вдома війна. Тут чужа країна. Чужий менталітет. За дітьми треба наглядати, мову вчити, до нових умов пристосовуватися. Є категорія пацієнтів, які спокійно ставляться до всього. Літні люди скаржаться на головний біль і задишку, що майже завжди обумовлено високим тиском.

Н. К.: Ваші рекомендації українцям у Німеччині щодо фізичного та психологічного здоров'я?

А. М.: Найбільше мене дивує те, що понад 90% пацієнтів займаються самолікуванням. З одного боку, вони йдуть до лікаря і хочуть знати, що у них зі здоров'ям не так. Це, на мою думку, абсолютно правильно.

Не дивлячись на те, що я намагаюся пояснити, навіщо і чому виписують ті чи інші ліки, люди самостійно вирішують, що приймати, а що ні. За ці

місяці у мене було лише три пацієнти, які мене запитали по e-mail, чи можна приймати той чи інший препарат. А між тим, лікар має певний план лікування і ваше завдання лише дотримуватися його. Якщо вас не влаштовує лікар, краще звернутися до іншого. Уникайте консультацій лікарів з різних країн, так ви лише зашкодите собі. Не займайтеся самолікуванням, більше рухайтесь і радьтеся зі своїм сімейним лікарем щодо Вашого здоров'я.

Наталія Костів

Які стоматологічні послуги оплачує страхова у Німеччині

Загалом, страхова покриває все необхідне лікування, а саме: карієс (пломби), лікування каналів зубів (пульпіт та його ускладнення), лікування ясен (пародонтит, пародонтоз), у дитячому віці так само ортодонтія (брекети). Однак є особливості, тому багато стоматологів вимагають доплати за те чи інше лікування.

Що належить робити і що оплачує страхова:

1. Контроль 2 рази на рік
2. Zahnsteinentfernung (видалення зубного каменю) один раз на рік. Просте чищення без полірування ультразвуком. Не плутати з профчисткою зубів (professionelle Zahnreinigung).
3. Пломби. Прості протези без доплати ставлять найпростіші пломби (амальгама, цемент). За доплату можна отримати кращі матеріали (фотополімер). Доплата рахується за кількістю поверхонь (кожна поверхня додатково 30–100 євро).
4. Анестезія покривається завжди, без неї не мають права лікувати.
5. **Діти:** той самий контроль 2 рази у рік + навчальні маніпуляції. Повинні показувати, як чистити зуби, проводити обробку препаратами, що містять фтор, і профілактику карієсу. Плюс видалення каменів щорічно.
6. **Ортодонтія.** До 18 років страхова покриває 80–90% вартості послуг, а решту поверне після повного лікування. Однак, не все переймає страхова. Є критерії оцінки нерівності зубів чи порушення прикусу. Якщо порушення мінімальні ніхто не опла-

чуватиме. Якщо порушення серйозні, то все сплатить страхова.

7. Видалення покривається завжди 100%.
8. Рентген (маленькі знімки) покриває страхова.
9. Великий знімок (КТ, OPG) раз на рік для контролю. За потреби можна робити частіше.
10. Лікування пародонтозу раз на два роки покриває страхова. Це більш глибоке чищення ясенних кишень. Тобто страхова покриває більшість базових потреб.
11. **Протезування.** Всім потрібно завестися Bonusheft. Ходити мінімум раз на рік до стоматолога на контроль та ставити штампель із контролем. Це дає бонус через 5–10 років. Страхова з таким бонусом дає більше грошей на протезування.

Що оплачує страхова під час протезування: на цей час не більше 60% від базових послуг. Це найпростіші коронки, мости та знімні протези. Якщо ви хочете більше, страхова все одно сплатить лише 60% від базових послуг. Тобто різницю треба буде платити зі своєї кишені. Якщо є бонусхейфт, то цей відсоток підвищується до 70% за 5 років і 75% за 10 років. Головне не пропускати і мінімум раз на рік бути у лікаря. Інакше бонус згорить.

Деякі страхові мають додаткові бонуси для своїх клієнтів і дають Zuschuß (доплату) 60 Еуро на профчистку зубів. Уточнюйте у своїй страховій.

Джерело: ASA_de

Пародонтит – не вирок

Олексій Нікіпарцов – стоматолог і засновник клініки DentalLux у Лейпцигу. Родом з міста Миколаїв, у 2008 році приїхав в Німеччину навчатися. Закінчив стоматологічний факультет Марбурзького університету ім. Філіпа, практикував у землях Баварії та Саксонії. Ми поговорили з Олексієм про методи лікування хвороби ясен і про те, які витрати покриваються медичною страховкою.

MOST: які можливості надає сучасна стоматологія?

О.Н.: У стоматології існують дві основні проблеми, пов'язані з дорослішанням людини та станом її зубів, а також станом її пародонту (комплекс тканин, що оточують зуб і утримують його в альвеолі (зубній лунці)).

Зуби складаються з дуже міцного матеріалу емалі, який здатний не псуватися довгі роки та за вдалої ситуації зберегти зуби здоровими на все життя. Однак, часто проблемою є поява карієсу, що врешті-решт може привезти до порушення пульпи зуба, пломбування зубного каналу і навіть втрати зубів.

У цьому випадку лікарю доводиться

вдаватися до протезування відсутніх, втрачених зубів.

MOST: Чи покривається таке лікування медичною страховкою?

О.Н.: За наявності показань державні страхові компанії Німеччини готові перейти частину, а іноді й усю суму витрат на протезування. Водночас, основною метою є відновлення здорової функції жувального апарату людини, а також забезпечення комфорту в прийнятті їжі, спілкуванні з іншими людьми та загальне поліпшення якості життя.

Залежно від початкової ситуації це можуть бути як знімні протези (повні, телескопічні протези тощо), так і незнімні, зацементовані (мости, коронки, зубні імпланти).

MOST: У 95 % дорослих у всьому світі є ознаки захворювань пародонту. Як проходить лікування пародонтиту?

О.Н.: Пародонтит часто помилково називають пародонтозом. Ця хвороба в її хронічному вигляді частіше розвивається у пацієнтів старшого віку.

Симптоми – підвищена кровоточивість ясен, запалення пародонту, неприємний запах із рота, іноді хиткість зубів, аж до втрати зуба.

Пародонтит – хронічна хвороба, найчастіше спровокована присутністю певних бактерій у ротовій порожнині, що спричиняють подразнення, запалення, а згодом і втрату жорсткості пародонту. Тому пародонтит потребує тривалої терапії. Усі види терапії є абсолютно безболісними завдяки місцевій анестезії та добре переносяться пацієнтами.

Як і в разі протезування, у випадках пародонтиту медичні страхові компанії беруть на себе витрати на лікування, тривалість якого сягає аж до кількох років. У перспективі пародонт змінюється й утримує рівень кістки навколо зуба на тій самій висоті, що до початку терапії. Беручи до уваги відсутність втрати кістки, це можна назвати великим успіхом.

Успішне лікування пародонту також сприяє можливості подальшого протезування вже втрачених зубів, збільшуючи тим самим ймовірний термін придатності протеза.

Страховання українського автомобіля у Німеччині.

Закон однозначно дозволяє брати участь у дорожньому русі лише застрахованим автотранспортним засобам. Для приватних осіб та підприємств винятків із цього правила немає. Війна в Україні викликала масовий потік біженців через усі західні кордони України. Чимало українських біженців, рятуючись від війни, прибувають до Німеччини на власних машинах. Цілком зрозуміло, що не всі мали час оформити належне страхування, так значна кількість автомобілів з українськими номерами не мають необхідного для Західної Європи страхового покриття.

Прикордонні служби сусідніх з Україною країн та Спілка німецьких страховиків пішли назустріч та зробили виняток з правил. До 01 червня 2022 року збитки від аварій за участі українських автомобілів без належного автострахування покривалися спільноту німецьких страховиків. Це означає, що український автовласник отримував мінімальний страховий захист від цивільної відповідальності у дорожньому русі без сплати

власного страхового внеску. У німецькому страховому праві мінімальне покриття у разі людської шкоди становить 7,5 мільйона євро, речовий збиток до 1,22 мільйона та збиток майну до 50 тис. євро. Регулювання збитків незастрахованих українських автомобілів до 01 червня 2022 року оформляло Німецьке бюро «Зеленої картки» (Deutsches Büro Grüne Karte, www.gruene-karte.de). Учасники дорожньо-транспортної події могли звертатися до цього бюро для регулювання збитків за участі незастрахованого українського автомобіля до 01 червня 2022 року. Після цієї дати спільнота німецьких страховиків більше не покриває збитків від дорожніх пригод автотранспортних засобів, зареєстрованих в Україні.

З 01 червня автомобілі з українською реєстрацією повинні мати потрібне для Європи страхове покриття. Водій транспортного засобу з українськими номерами зобов'язаний мати у паперовій формі доказ страхового покриття для свого автотранс-

портного засобу. Незастраховані автомобілі не мають права брати участь у дорожньому русі у Німеччині та країнах Європи. Водій не може їздити без страховки з виправданням, що він є біженцем з України без власних коштів. На дорогах Німеччини закон для всіх один.

Страхове покриття можна отримати кількома шляхами:

Реєстрація автомобіля у Німеччині на німецькі номери. Тут автомобіль страхується за звичайними правилами для резидентів Німеччини. Регулярне перебування та керування автомобілем з іноземними номерами в Німеччині допустимо на період не більше одного року. Через рік, відраховуючи з дати прибуття до Німеччини, власник автомобіля зобов'язаний зареєструвати свій транспортний засіб у німецьких органах управління дорожнім рухом.

Якщо у автовласника є постійне місце проживання в Німеччині, він пови-

нен перереєструвати свій автомобіль до закінчення річного терміну. Для допуску автомобіля в Німеччині українському автовласнику потрібна технічна експертиза автомобіля та страхове покриття німецького страховика.

Приклад: Костянтин Коваленко із Вінниці проживає у своїй квартирі у Дортмунді та вже працює. Він, очевидно, облаштувався в Німеччині на тривалий термін. Як резидент Німеччини, він зобов'язаний перереєструвати свій автомобіль з українських на німецькі номери одразу після реєстрації постійного місця проживання в країні. Інший приклад: Володимир Нестеренко проживає в таборі для біженців і поки що не вирішив, чи повернеться він найближчим часом до України чи переїде до Польщі. В цьому випадку В. Нестеренко має право один рік їздити Німеччиною/Європою на автомобілі з українськими реєстраційними номерами.

Зелена карта українського страховика. Карта покриває цивільну відповідальність автомобіля у Західній Європі. На електронних сторінках спілки українських страховиків «Транспортне страхове бюро України» (МТСБУ) зазначено 42 українські страхові компанії-члени бюро, які видають «зелені страхові картки» для участі у дорожньому русі на території Західної Європи (www.mtsbu.ua/green_card/). МТСБУ регулює страхові випадки з українськими автомобілями на території Західної Європи. Контакт з українським страховиком для отримання «зеленої картки» можливий і по інтернету. Українська «зелена карта» визнається у Європі достатнім доказом страхового покриття для зареєстрованого в Україні автотранспортного засобу.

Прикордонна страховка (Grenzversicherung). Можна придбати на кордоні України та однієї з держав Євросоюзу (ЄС) чи Молдови у момент перетину кордону. Можливо й так, що автомобіль з українськими номерами не має прикордонного страхування або дія прикордонного страхування закінчилася. Тут автовласник має подбати про придбання такої страхової картки. Отримати прикордонну річну страховку з мінімальним або повним страховим покриттям можна на території Німеччини. Для цього треба звернути-

ся до однієї з німецьких страхових компаній (www.dieversicherer.de/versicherer/auto-reise/news/kfz-versicherung-fluechtlinge-ukraine).

Німецькі автостраховики зобов'язалися створити пільгове річне страхування для зареєстрованих в Україні автотранспортних засобів. Умови придбання пільгового прикордонного страхового пакета:

- адресна реєстрація у Німеччині, в т.ч. у гуртожитку чи таборі для біженців
- українські реєстраційні номери
- виключно приватне використання автотранспортного засобу
- технічна перевірка стану автомобіля не потрібна

У деяких випадках органи соціального захисту Німеччини можуть част-

ти автомобілем за своїми українськими правами. Водіння автомашини можливе і за українськими правами, що вже закінчилися після 31 грудня 2021. Особи, які втратили своє українське посвідчення водія, можуть звернутися до німецьких органів дорожнього руху. Німецькі відомства дадуть запит до відповідних установ України. Після отримання підтвердження, німецькі дорожні відомства можуть видати додаткове посвідчення водія.

Дія українських водійських прав закінчується разом із втратою чи закінченням захисного статусу. Після закінчення захисного статусу потрібна заміна іноземних прав водія на німецьке посвідчення водія встановленого зразка

ково компенсувати витрати на страховий захист автомобіля. Для прояснення можливості компенсації зв'яжіться зі своїм органом соціального захисту.

Українські права водія мають силу на території Німеччини паралельно із захисним статусом українського біженця війни. Українські водії зі статусом за параграфом 24 можуть керува-

На закінчення я хотів би зазначити, що особливі правила діють так само для права керування водним та повітряним транспортом.

Ваш міграційний адвокат, спеціаліст з адміністративного права, прав іноземців, інші галузі права. Багаторічний успішний досвід роботи.

Адвокат Т. Пує

Важливі страховки в Німеччині

Страхування особистої відповідальності (Privathaftpflichtversicherung)

Незамінно для кожного. При настанні страхового випадку страхування особистої відповідальності сплачує обґрунтовані вимоги щодо відшкодування збитків третіх осіб у зв'язку з травмою, пошкодженням майна або фінансовою шкодою, заподіяною застрахованою особою. Поліс також захищає від необґрунтованих претензій.

Страхування професійної непрацездатності (Berufs-unfähigkeitsversicherung)

Важливо для тих, хто працює та підтримує рівень життя лише за рахунок роботи. Це страхування вашої працездатності. Поліс виплачується, якщо ви, швидше за все, назавжди втратите можливість виконувати свою останню роботу в колишньому обсязі без шкоди здоров'ю.

Обов'язкове медичне страхування (Gesetzliche Krankenversicherung)

Обов'язкове медичне страхування покриває витрати на візити до лікаря та перебування у лікарні. Непра-

цюючі подружжя та діти, які не мають власного доходу, застраховані безкоштовно.

Страхування життя (Risikolebensversicherung)

Важливо, якщо ви хочете захистити членів сім'ї і особливо утриманців. Якщо застрахована особа вмирає, страховка виплачує обумовлену суму утриманцям, що залишилися живими.

Автомобільна страховка (KFZ-Versicherung)

Ця страховка є обов'язковою. Без неї ви не маєте права пересуватися на автомобілі Німеччиною.

Страхування домовласників (Wohngebäudeversicherung)

Ця страховка оплачується, якщо ваш будинок пошкоджений або повністю знищений. Наприклад, внаслідок пожежі. Вона також покриває всі збитки, які можуть бути викликані водопровідною водою і стихійними лихами, такими як шторм і град.

Страхування відповідальності власників свійських тварин (Tierhalterhaftpflichtversicherung)

Важливо для власників собак чи коней. Ці тварини не включені в страхування особистої відповідальності, на відміну від кішок або приручених дрібних тварин, таких як миші, хом'яки або кролики.

Страхування відповідальності власників тварин покриває шкоду, заподіяну вашими тваринами іншим людям. У шести федеральних землях Німеччини (Берлін, Гамбург, Нижня Саксонія, Саксонія-Анхальт, Шлезвіг-Гольштейн та Тюрінгія) оформлення такого поліса – обов'язок навіть для власників собак.

Джерело: ASA_de
Фото: pixabay

Український освітній хаб в Лейпцигу

Український хаб у Німеччині розпочав роботу в Лейпцигу за підтримки найбільшого міжнародного фонду «DVV International», який опікується навчанням упродовж життя. Українці тут можуть продовжити навчання за українською програмою; опанувати IT-професії та набути найзатребуваніших навичок на ринку праці (soft skills); вивчати українську, німецьку та англійську мови.

Українські освітні хаби реалізують концепцію навчання упродовж життя (Life Long Learning), яка є в компетенції Міністерства освіти і науки України. Адже у сучасному світі знання застарівають дуже швидко і для того, щоб бути конкурентоспроможними, необхідно постійно вдосконалюватися.

«Місія мережі українських освітніх хабів за кордоном – надати можливість нашим дітям продовжити навчатись за українською державною програмою, а їхнім батькам – опанувати найзатребуваніші навички на ринку праці задля подальшого працевлаштування. Саме тому цей проект був визначений пріоритетним у сфері освіти під час війни», – повідомив Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет.

Про подробиці роботи Хабу в Лейпцигу нам розповіла координаторка мережі Українських Освітніх Хабів,

виконавча директорка Асоціації інноваційної та цифрової освіти **Марія Богуслав**.

Наталія Костів: *За яким форматом відбувається навчання у Лейпцизі та хто викладає?*

Марія Богуслав: Український Освітній Хаб у Німеччині пропонує дорослим та дітям різні заходи в офлайн та онлайн форматі (Zoom). Всі заходи для учасників є безоплатними.

Ми проводимо:

- лекції та тренінги щодо особливостей проживання в Німеччині,

пошуку роботи, відкриття власної справи, опановування певною професією, особливості пошуку житла;

- майстер-класи, наприклад плетіння прикрас з бісеру, оформлення новорічних прикрас, створення патріотичних сувенірів;
- екскурсії, наприклад до музеїв та до Нової Ратуші;
- навчальні курси: навчання української, німецької та англійської мовами: проводимо спікінг Клуби німецькою та англійською;
- курси з опановування ІТ-професіям, навичкам soft skills;
- неформальні зустрічі, наприклад: пізнавальні ігри з місцевими жителями з метою спілкування німецькою мовою;
- кулінарні заходи, наприклад: організували фестиваль «Українці пригощають», де ми зі своїми партнерами запросили 120 осіб – українців та місцевих жителів поласувати смачними стравами та взяти участь у майстер-класах;
- надаємо психологічну та емоційну підтримку, плануємо серію заходів з проведення психологічних занять з професійним психологом для дітей;
- зустрічі у форматі питання та відповіді з актуальних питань;
- займаємося просвітницькою діяльністю, шляхом надання інформації через власний Телеграм канал: t.me/UAeduHubGer, сайт Хабу: germany.eduhub.org.ua.

Наші спікери:

- методологи та тренери Асоціації інноваційної та цифрової освіти,
- викладачі місцевих освітніх закладів та організацій;
- спеціалісти в певній сфері діяльності;
- працівники державного сектору;
- підприємці;
- волонтери;
- місцеві жителі;
- українці, які є спеціалістами в певній сфері, володіють певною інформацією, досвідом та навичками.

Н. К.: Скільки українців, що покинули країну через війну, вже проходять або пройшли навчання у Хабі та які напрямки є найпопулярнішими?

М. Б.: Конкретної кількості скільки пройшло навчання українців в Хабі немає, але в середньому у кожному заході бере участь 20 учасників, у нас вже відбулося приблизно 50 заходів, починаючи з вересня місяця. Тому, приблизна кількість 1000 осіб.

Також багато учасників користуються нашими сервісами онлайн, які розміщені на сайті Українського освітнього хабу Німеччини: **germany.eduhub.org.ua**, в тому числі такі корисні сервіси, як профорієнтація, онлайн курси з найзатребуваніших навичок ХХІ сторіччя, онлайн платформи з вивчення німецької та англійської мови, курс з психологічної підтримки, тощо. Плюс постійними підписниками телеграм-каналу Українського освітнього хабу в Німеччині **t.me/UAeduHubGer** є понад 1600 осіб.

Найпопулярнішими напрямками серед українців є:

- Лекції про пошук роботи, відкриття власної справи, пошук житла, первинну реєстрацію в Німеччині.
- Зустрічі у форматі питання та відповіді з працівниками Job Center,
- податковим консультантом, юридичними консультантами.
- Спікінг Клуби німецькою та англійською мовами.

Н. К.: З якими труднощами в організації навчального процесу Ви зіткнулися саме у Німеччині?

М. Б.: Головною проблемою стали певні бюрократичні процеси в Німеччині, які не дозволяють швидко організовувати та реалізовувати захо-

ди повною мірою. Також, оскільки, в Освітнього хабу Німеччини немає власного приміщення, доводиться кожного разу домовлятися про різні приміщення для проведення офлайн заходів.

Н. К.: Які вимоги до бажаних отримати нові знання у Хабі та чи є вікові обмеження?

М. Б.: В основному в нас немає певних вимог до учасників наших заходів, хоча є певні спеціальні заходи, наприклад майстер-класи, які потребують певної підготовки, наприклад плетіння прикрас з бісеру. Під час процесу використовується голка, тому з огляду безпеки, ми вказуємо в реєстраційній формі, що вік учасників певного заходу, наприклад, від 12 років.

Також, є вимоги участі у Спікінг клубах, на яких людина вже має мати певний рівень знань іноземної мови.

Н. К.: Чи отримували Ви відгуки від слухачів Ваших програм та чи вдається українцям потім працевлаштуватися?

М. Б.: Звичайно, після кожного заходу ми отримуємо приємні слова від наших учасників. Приємно чути, що ми робимо добру справу, допомагаючи та підтримуючи наших українців в новій країні перебування.

Впевнено можемо сказати, що не тільки українцям подобаються наші заходи, адже ми також проводимо пев-

ні івенти для іноземців (жителів Німеччини та інших країн), наприклад: проводимо онлайн та офлайн лекції з історії України німецькою мовою та лекції з мистецтва України (Стріт Арт України).

Стосовно працевлаштування за нашої допомоги – поки таких фідбеків ми не отримували, але регулярно отримує-

мо подяку від учасників, що ми змогли розібратися в важливих питаннях, наприклад, як знайти роботу, які особливості трудового законодавства Німеччини, як написати ідеально резюме та пройти співбесіду, які податки потрібно сплачувати, коли працюєш та коли займаєшся бізнесом.

Н. К.: Скільки триватиме цей проєкт у Німеччині та наскільки вагомою є підтримка місцевих органів у Лейпцизі?

М. Б.: Проєкт реалізовується Асоціацією інноваційної та цифрової освіти в рамках проєкту "Urban X Change Network" за підтримки DVV International.

Проєкт розрахований до кінця року, але далі у 2023 ще триватиме інформаційна кампанія, і ми зможемо долучати українців в Німеччині до онлайн заходів, які проводяться на всю мережу Українських освітніх хабів.

Сайт мережі: **www.eduhub.org.ua**

Наталія Костів.

Leipzig helps Ukraine

Організація Leipzig helps Ukraine була заснована в перший день після початку агресивного вторгнення Росії в Україну 24.02.2022. В Телеграм була створена група і через мережу груп солідарності в районі Лейпцига швидко зростала. Таким чином, за короткий час, майже за одну ніч, зібралося багато людей, які раніше не мали жодних стосунків між собою. Їх об'єднала мотивація обмінюватися думками, щоб не залишатися бездіяльними та допомогти тим, хто постраждав від війни. Так була створена мережа волонтерів, що стала центральним місцем обміну та взаємодії, між ініціативними людьми, які хотіли допомогти, та людьми яким була потрібна допомога.

Про створення організації Leipzig helps Ukraine, роботу волонтерів, напрямки діяльності нам розповів засновник ініціативи Борис Парасочка.

24 лютого – початок повномасштабної війни. Мільйони українських родин прийняли для себе непросте рішення виїхати з України. Для кожної родини своя історія, свій біль. Яким було Ваше 24 лютого?

Борис Парасочка: 24 лютого, зранку, я прокинувся і побачив величезну кількість повідомлень з України. Після перегляду новин прийшло усвідомлення всього жаху, що відбувається на Батьківщині.

У себе в родині ми створили групу, щоб тримати руку на пульсі подій та підтримувати постійний зв'язок один з одним. Окрім того, я майже відразу створив групу для волонтерів та близьких чи знайомих з України, яка згодом і стала LNU (**Leipzig helps Ukraine**) і написав в групі німецьких телеграм-каналів міста Лейпциг, про те, що росія напала на Україну і що кожен небайдужий, хто хоче допомогти українцям, може приєднуватися до новоствореної групи. Мені певною мірою пощастило, тому що за рахунок цього я зміг відволіктися від усього, що відбувається і був постійно в ро-

Борис Парасочка

*Родом з с.Сула, неподалік м.Суми. Навчався в Києві. В 2013 р., перед початком війни, переїхав до Німеччини навчатися. Працював в довірчій компанії «Allianz Germany», займався штучним інтелектом, аналізом даних, та проект-менеджментом. Жив в багатьох містах: Зенфтенберг, Кельн, Штутгарт та Мюнхен. Два роки тому переїхав до Лейпцига. 24 лютого 2022 створив Телеграм-канал для координації допомоги біженцям із України. Є засновником ініціативи **Leipzig helps Ukraine** та головою організації (разом з Sophia Hoffmann, Hannes Rieseberg)*

боті: з 24 лютого і до травня 2022 року я 24/7 займався координаційною роботою організації.

Вашій спільноті допомагають і німці, і українці. Скільки людей відгукнулося на Вашу ініціативу і хто координує дії волонтерів?

Б.П.: З початку війни, я побачив, що є багато ініціативних людей, які хочуть допомагати: хтось їздив до кордону, хтось допомагав з розселен-

ням, інші складали списки потрібних речей та збирали пожертви тощо. За перші два дні існування групи стало зрозуміло, які проблеми та напрямки діяльності є найбільш актуальними. Я зібрав всіх самих ініціативних, бо зрозумів, що одному мені не впоратись з адміністрацією групи і координацією ініціатив і запропонував структуру нашої роботи та організації, та запитав хто хоче координувати ті чи інші напрямки: транспорт, проживання, донати, прибуття в Лейпциг, переклади. Перша група **Leipzig helps Ukraine** дуже швидко виросла за кілька днів до 500 людей. Були створені нові групи за напрямками, так як основна група виросла до кількох тисяч за тиждень і було важко переглядати і читати повідомлення через велику кількість нових. Потім, коли групи були створені, ми вже краще розуміли, де і скільки людей потрібно на той чи інший напрямок і які цілі та завдання стоять перед ними. Близько 90% волонтерів в нашій організації – німці.

Створений Вами Телеграм-канал Leipzig helps Ukraine став дуже популярним серед українців в

Лейпцигу. Зараз на нього підписані близько 8000 учасників. Канал дуже добре структурований та інформативний. Хто адмініструє його роботу?

Б.П.: Дуже різноманітні люди. Адміністратори в групах, це приблизно 15-20 осіб, які є окремою структурою організації, працюють позмінно в свій вільний час. Це студенти, пенсіонери і люди, які мають основну роботу. Коли все починалося, я теж був адміністратором груп, координував спілкування в них, намагався допомогти усіма можливими ресурсами. Функція адміністраторів в групах допомогти як і кожній окремій людині: порадою, контактами, корисною інформацією, так і спостерігати за спілкуванням у чаті, щоб не виникало некоректних дискусій. Також в нас є 10 інших груп, два канали один загальний LNU-Channel та один для людей, хто шукає роботу і де ми розповсюджуємо нові вакансії.

На інтернет-сторінці Leipzig helps Ukraine зазначено, що ви прагнете об'єднати ресурси муніципальних структур та приватних осіб. Як реалізувалося Ваше прагнення?

Б.П.: Так, ми напряму співпрацюємо з муніципальними органами та мерією. Співпраця розпочалася з перших тижнів нашого існування. В мерії створений координаційний штаб, який займається допомогою Україні та проблемами українських біженців у Лейпцигу. З самого початку адміністрація міста запропонувала нам створити некомерційну організацію (gemeinnütziger Verein), щоб мати можливість підтримувати нас фінансово. Муніципалітет допоміг нам також знайти офіс.

А починали ми самотужки. Наприклад, відкрили Центр Прийому біженців на Hauptbahnhof. Представники мерії приєдналися до нашої ініціативи лише після двох тижнів цілодобової роботи. На той момент у нас вже був відпрацьований алгоритм дій та налагоджена співпраця з керівництвом Hauptbahnhof. Сьогодні навіть складно пригадати, скільки людей-волонтерів допомагало в Центрі прийому біженців на Hauptbahnhof, приблизно 300-400 волонтерів, які працювали позмінно і самостійно координували свою роботу.

До мерії ми зверталися зі списком дуже детальних проблем, по тих чи інших напрямках, адже у нас був пря-

мий фідбек з Телеграм-груп і безпосереднього спілкування з людьми. У представників влади, на той час, взагалі не було уяви про реальні проблеми біженців в Німеччині. Саме ми зосереджували їхню увагу на дійсно нагальних питаннях і відстоювали свою думку, якщо того потребувала ситуація.

Так, з одного боку для нас це великий бонус отримати можливість співпрацювати з місцевими органами влади, а з іншого – ми стали залежні від них фінансово, та часом організаційно. Наприклад, бюрократична процедура надання гранту з фінансування затягнулася більше ніж на 2 місяці, хоча мова йшла про “швидку та спрощену процедуру”. А відтак, ми втратили багато часу, який могли б спрямувати на неопосередковану допомогу.

Яким напрямкам ви зараз приділяєте більше уваги?

Б.П.: В Leipzig helps Ukraine створені модерновані групи для різних тем: пожертвування, транспорт, проживання, правові питання, прибуття в Лейпциг, переклади, діти та сім'я, робота, домашні тварини, антидискримінація.

Два найбільших аспекти нашої роботи на початку існування організації

це Donations та Accommodation. Є така організація Humanitarian Help Ukraine, це найбільша організація, яка займається гуманітарною допомогою з Лейпцига. Речі, які їм привозили приватні особи та організації, вони відправляли в Україну по зеленому коридору. Я не пам'ятаю останніх цифр, але станом на жовтень це майже 700 тонн гуманітарної допомоги.

Ми також шукаємо необхідні речі, домовляємося з фармацевтичними компаніями. Отже, гуманітарна допомога – це один напрямок, інший, напевно один з найважливіших, – це проживання у Німеччині. В невеликих містах ця проблема відчувається не так гостро, а ось в Лейпцигу, Мюнхені, Берліні чи Дрездені – це питання актуальне.

На початку в цьому плані було легше тому, що велика кількість людей хотіли взяти до себе українців. Потім зрозуміли, з чим зіштовхнулися: це й культурні відмінності і мовний бар'єр, посттравматичний синдром. Були ситуації, коли ти розумієш, що допомогти не можеш. Наприклад, в одній жінки були панічні атаки, а людина, котра взяла її до себе не була готова до цього та не знала що робити. Дзвінок о 2-й ночі їй потрібно діяти. Тобто, проблема з житлом досить нагальна й зараз.

Але напрямки роботи змінюються, спочатку було більше роботи «з сьогодні на завтра». І в мене графік розписувався лише на день вперед. Стратегічний напрямок на той час не був такий важливий. Пізніше, коли ми зрозуміли, що багато напрямків були опрацьовані за рахунок інших організацій, чи щось перейняла на себе мерія міста, то стало легше сфокусувати і нашу роботу, та займатися більш довгостроковими ініціативами.

Завдяки тому, що нам допомагали приватні особи та організації, в нас з'явилася сума грошей, яку можна було би витратити, скажімо на закупівлю дронів чи одягу та відправити в Україну, але форма нашої організації не дозволяє це робити. Тому наш основний фокус зараз, саме на проєктах для українців і українок тут, у Лейпцигу.

Наразі, у співпраці з фондом «Leipzig hilft Kindern» діють проєкти «Fit for School» та «Малюнки», які пропонують дітям додаткові курси німецької

мови, допомогу у виконанні домашніх завдань та мистецько-творчі пропозиції.

Співпрацюємо з Центром зайнятості м.Лейпцига та організуємо заходи щодо питання процесу визнання кваліфікацій та шляхів у професійне життя.

Також підтримуємо Український Освітній Хаб (Eduhub) в Німеччині, який разом з Центром освіти у Лейпцигу пропонує адаптовані курси для біженців.

Нещодавно створена група «Aktivites» – для взаємного обміну пропозицій дозволля від різних ініціатив та організацій міста, що сприяє згуртованості громади, інтеграції, створення комунікацій незалежно від національності.

Якась частина українців потроху облаштували побут, знаходять житло, відвідують інтегра-

ційні курси. Люди готові допомагати своїм співвітчизникам. По яких напрямках ви можете їх задіяти?

Б.П.: На нашому сайті є вільні позиції по різних напрямках нашої діяльності. Якщо є ідеї, ми залюбки підтримаємо, ми відкриті до нових проєктів, з нами можна вийти на зв'язок по тому чи іншому каналу. У нас є напрацьовані контакти з місцевою владою, організаційні форми, команда однодумців та певні фінанси – тому запускати проєкти нам простіше. Можна з цього приводу до нас звертатися. Та якщо є ініціатива чи бажання допомогти з тим же Телеграм-каналом.

Що ви хотіли би сказати чи побажати українцям в Німеччині?

Б.П.: Ми заснували нашу організацію, для того, щоб у людей, які приїхали з України був стартовий майданчик, було простіше тут знаходитися, щоб вони відчували, що їм допомагають. Але досить часто можна зустріти доволі високі очікування. В Німеччині є багато класних речей, але є й багато своїх проблем. Найбільшою, на мою думку, є бюрократія. І з цим українці зіштовхнулися. Але треба не забувати, що ми гості у чужій країні, тому треба вчитися та поважати німецьку культуру. Мені хотілося, аби ми це розуміли і своєю поведінкою доводили, що ми гідні бути у чомусь прикладом і в нас також є чому повчитися. Поважаймо себе та інших.

<https://leipzig-helps-ukraine.de>
Лана Степанова

Dozwillia-Leipzig

Будуючи український простір у Лейпцигу

Ініціатива «Дозвілля Ляйпціг» znana в інтернеті під dozwillia-leipzig була заснована весною 2022 року. Волонтерки Оля Кашук (Бауманн) та Ліза Вальтер об'єдналися навколо ідеї створення гуртків для дітей з метою вивчення та вдосконалення української мови, культури, музики та літератури. Молоді матусі походять зі Львова та Луганська та об'єднали свої зусилля тут в Лейпцигу, уособлюючи у своїх баченнях схід та захід України.

Вони мають за ціль створення міцної громади в Лейпцигу, де діти та їхні батьки могли б «жити» своєю мовою – спілкуватися на різні теми, читати, співати українські пісні та вчитися українською. «Кожного дня, живучи за кордоном, ми – дорослі, та наші дітки спілкуємося декількома мовами з оточуючими. Це прекрасно. Ми теж хотіли створити для всіх можливостей вчити або чути живу українську мову тут у Лейпцигу». Ініціатива також підтримує земляків, організовує та проводить концерти, читання, виставки, зустрічі. «Ми знаходимо та поєднуємо людей, маємо бачення проєктів, ініціюємо їх та надихаємо наших співвітчизників з усіх куточків України. Вважаємо регулярні зустрічі у спокійній атмосфері – запорукою

ментального здоров'я та підтримкою один одного за кордоном».

Оля Кащук: «Головним здобутком нашої діяльності ми вважаємо регулярні щотижневі заняття з української музики для дітей 3-5 років. Нещодавно ми набрали вже другу групу дітей віком від 5 до 7 років. Заняття проводить дитячий музичний педагог Олена Пелічева, яка теж стала членкинею нашої організації. Крім того, до нас приєдналися майстрині живопису – Наталія Артамонова та Ольга Воронцбехер – які організовують супровідні креативні заняття для дітей.»

Ліза Вальтер: «Вже з червня місяця ми організували та провели зустрічі українців у форматі пікніків "Розмова єднає". До нас приєдналася велика кількість людей, які знайомилися між собою, ділилися проблемами та ставали друзями – створювалася громада. Попит на українську культурну програму в нашому місті зараз дуже великий, а бажання створювати щось разом у нас так багато, що проекти не тільки для дітей, а й для дорослих не змушують себе чекати. Ми тісно співпрацюємо з талановитими професійними артистами з України, що зараз проживають в Німеччині. Було проведено декілька концертів української музики з кількістю гостей понад 150 людей за підтримки таких лейпцизьких організацій як Ariowitsch Haus, Dresdner59 e.V., католицької церкви Propstei St. Trinitatis.

Оля Кащук: «Також інші формати цікавлять нас: спільно з колегами –

волонтерською організацією "Ukrainische Kulturinitiativen für Leipzig" було проведено читання книги української письменниці Ксенії Фукс "12 годин чоловіка". Окрім дорослої літератури, проводимо читання популярних дитячих книжок під музичний супровід акордеона та фортепіано в міжнародній дитячій бібліотеці "Bunte Büchothek" за підтримки товариства Weltoffen e.V.

Було дуже приємно бачити людей, що приходять на наші зустрічі багато разів -- це говорить про довіру до нас особисто та нашої ініціативи. Від жовтня замість пікніків ми запровадили зустрічі у форматі спільних вечорів, де ми готуємо українські страви: люди запрошені просто прийти та готувати тісто, спілкуватися, куварижити разом. Перші дві зустрічі були присвячені вареникам та принесли купу задоволення. В листопаді завдяки кооперації з товариством «Leipzig helps Ukraine e.V.» та українським освітнім ХАБом вдалося провести зустріч українців та пригостити майже 130 гостей голубцями та борщем. В грудні на зустрічі «Солодке Різдво», де ми плануємо зблизити українську та місцеві громади, зареєстровано вже 220 осіб. Очікується цікава програма для дітей та музичний концерт від аматорських та профі музикантів.

Ми будемо раді співпраці з усіма, кому важлива доля української діаспори нашого міста. Щиро запрошуємо на наші наступні зустрічі та дякуємо за підтримку!»

Наші контакти:

Instagram: dozwillia_leipzig

Telegram: @dozwillia_leipzig

Email: dozwillia.leipzig@gmail.com

Tel.: +491628608982

Unterstützt durch:
**Aktion
MENSCH**

«Творимо разом»: проект для українських дітей в Германії

В результаті масштабного військового вторгнення в Україну, багато українських родин вимушені були покинути свої домівки та на даний час перебувають в різних країнах Європи, де отримали тимчасовий прихисток. Попри труднощі, з якими стикаються біженці – інші закони, різниця менталітетів, мовний бар'єр, знаходячись тут ми відкриваємо для себе і багато нового.

За підтримки товариства «**Leipzig-Brücke der Kulturen e. V. & Zeitschrift MOST**» і журналу «Мост» в Лейпцигу з 1 червня 2022 року стартував проект для українських дітей віком від 4 до 8 років «Творимо разом».

Метою проекту є інтеграція українських дітей в Німеччині.

А саме:

- вивчення культури, звичаїв та обрядів Німеччини;
- вивчення німецької мови в інтерактивній формі;
- знайомство з Лейпцигом та Саксонією;
- малювання;
- танці;
- співи;
- екскурсії;
- театральні вистави за участю дітей;
- музикотерапія;
- музикування за методикою К.Орфа.

На відкритті, 1 червня 2022 року, де були присутні діти разом зі своїми

батьками, відбулося знайомство з керівниками проекту та досвідченими педагогами з України. Педагоги використовують для занять різні форми та методи культурно-освітньої та виховної роботи, проводять колективні заняття з використанням індивідуального підходу до кожної дитини, враховуючи її побажання та інтереси. В день знайомств батьки разом зі своїми дітьми брали участь у різних імпровізаційних ігрових формах.

Запрошуємо до нас діток віком від 4 до 8 років. Заняття проводяться двічі на тиждень, у вівторок та четвер. Початок занять о 16:00 годині. Тривалість занять 2 години. Також є перерва, під час якої діти мають змогу відпочити та поласувати солодощами, фруктами та напоями. Участь у цьому проекті є безоплатною.

На заняттях в ігровій формі вивчається німецька мова в поєднанні з малюванням та аплікаціями для візуалізації нових вивчених слів. Також дітки вчать вірші та співають дитячі пісеньки німецькою мовою.

Для знайомства з культурою Німеччини та, зокрема Лейпцигу, його архітектурою, краєвидами, історичним минулим та культурним надбанням окрім відео сюжетів та розповідей, проводяться екскурсії.

Однією з перших екскурсій була незабутня подорож у світ дикої природи – екскурсія до Лейпцизького зоопарку. Діти були в захваті та отримали багато позитивних емоцій.

Під час наших занять діти мають можливість пограти на різних музичних інструментах, що сприяє розвитку різнобічних творчих здібностей, а саме

- розвиває тембровий, динамічний та звуко висотний слух;
- формує вміння розрізняти напрямки руху мелодії;
- розвиває музичну пам'ять та мислення, почуття ритму;
- формує вміння розрізняти тривалість звуків, ладове чуття;
- формує зорове, слухове та рухове сприйняття музичного твору.

На музичних заняттях використовуємо методику видатного німецького педагога, музиканта та композитора Карла Орфа: від простого до складного та від дійсності – через мистецтво – до життя.

Орфовська система музичного виховання містить такі елементи: мовленнєві вправи; поетичне музикування; музично-рухові вправи; ігри з інструментами.

Мовні вправи доцільні для загального музичного розвитку, бо легкі й до-

ступні для всіх дітей. Використання цих вправ допомагає розвивати в дитини почуття ритму, формувати хорошу дикцію, артикуляцію, поетичне музикування, допомагає дітям легко запам'ятовувати вірші.

Думка, що музикою займаються лише ті, хто в майбутньому планує стати музикантом-професіоналом, хибна. Адже дітям музика допомагає знімати напруження, дає поштовх уяві, сприяє вивченню іноземних мов, математики.

На наших заняттях педагоги також впроваджують різні методики музикотерапії: малювання під музику, музично-рухливі ігри, створення віршів, малюнків, оповідань після прослуховування музики.

Розкривати особистість дітей допомагає також театральна творчість. Діти беруть участь у постановках казкових вистав, із захопленням вивчають ролі казкових героїв, проявляють свою індивідуальність, креативність, розвивають свою фантазію та акторську майстерність.

Нещодавно відбулася вистава казки «Муха Цокотуха» з музичними номерами, танцями та співами. Діти готувалися більше 2-ох місяців. Юні актори дуже вразили своєю театральною майстерністю присутніх на виставі глядачів. Незабаром розпочнеться робота над постановкою казки «Ріпка», де кожен учасник спробує проявити свої акторські здібності.

Дітям дуже важливо спілкуватися в колективі своїх однолітків. Якщо ваші діти не відвідують дитячий садочок чи школу, приєднуйтеся до нас! Сподіваємося, що час, проведений з нами, буде для діток корисним та цікавим!

Чекаємо Вас за адресою: Heinrich-Budde-Str.1, 04157, Leipzig

Додаткова інформація за телефоном: 0341 420 17 82 (Каріна, Михайло)

Hilfswerk zur Heiligen Alexandra e.V

Вже понад двадцять років двері **Hilfswerk zur Heiligen Alexandra e.V** широко відкриті для всіх мешканців та гостей нашого чудового міста. Ми (редакція «MOST») зустрічалися з організаторами товариства та поцікавилися напрямками діяльності.

У цьому році головною турботою товариства стала допомога **біженцям з України**. Насамперед це проведення інформаційних зустрічей, на яких детально роз'яснюють перші кроки, які слід зробити після прибуття в Німеччину: як облаштувати своє життя на новому місці, до яких установ необхідно звертатися, розв'язання нагальних проблем з пошуку житла, школи, дитячого садочка, місця навчання в університетах, отримання матеріальної допомоги тощо. Товариство підтримує українських громадян у пошуках виходу із запутаного лабіринту численних бюрократичних процедур під час заповнення формулярів і відвідування різних інстанцій.

В Лейпцигу зараз знаходяться багато українських родин з дітьми. Саме дітям важливо спілкування в колі своїх однолітків, знайомство з новими друзями, спільне проведення часу. Так, **Hilfswerk zur Heiligen Alexandra e.V** кожного року проводить театральний проєкт, в рамках якого діти відпочивають у літньому таборі. Цього року

брали участь також і українські діти, які виявили креативні таланти та знайшли собі нових друзів. Учасники літнього табору підготували виставу «Олімпійські ігри. Грецькі легенди».

В рамках проєкту для дітей організували цікаву розважальну програму: екскурсія містом, відвідування басейну, похід в родецьбан, завітали до найстарішого музею музичних інструментів та планетарію.

Для дітей проводяться різноманітні заходи:

- школярам під час виконання домашнього завдання з математики

та англійської мови пропонується допомога;

- для дітей з 6 до 11 років проводяться уроки танців;
- для підлітків організовано танцювальну та театральну студії та музичні заняття;
- на дошкільнят щосуботи чекають заняття зі шкільної підготовки.

Також товариство організувало медіа-проєкт **«Кулінарне мистецтво»** для школярів з України.

Для дорослих проходять курси з вивчення німецької Є можливість отримати кваліфіковану індивідуальну до-

помогу психолога та відвідати семінари. З березня стартував проєкт **«Українські біженці війни»**, який охоплює культурні, пізнавальні та освітні заходи. Товариство *Hilfswerk zur Heiligen Alexandra e.V* проводить регулярні заходи та свята: День захисту дітей, Івана Купала, День Сім'ї та новорічні свята для дітей та щиро запрошує приєднуватися до них та скористатися пропозиціями та допомогою. Більше інформації можна знайти на порталі: www.heiligealexandraev.com

Редакція журналу «Most»
Фото: *Hilfswerk zur Heiligen Alexandra e.V*

DEUTSCH-RUSSISCHER
Kultur- und Bildungs
Verein

Ігор та Наталія Бублій родом з України. В далекому 1999 році, вони покинули своє рідне місто Харків і вирішили кардинально змінити життя переїхавши до Німеччини. Цілих 10 років були витрачені на адаптування в чужій країні та пошуку справи всього життя. А в 2009 році вони все ж таки знайшли своє покликання у наданні допомоги іншим та заснували товариство. І ця праця дала свої результати.

Ігор Бублій: «З моменту заснування товариства ми працюємо з дітьми різних вікових категорій з метою їх розвитку і навчання. Сьогодні, зважаючи на непрості обставини в Україні, ми розширили та адаптували наші пропозиції, які направлені на зміцнення соціальних та міжкультурних навичок біженців війни».

Сьогодні до товариства із задоволенням приходять малюки та дорослі, щоб поспілкуватися один з одним, разом осягати нове, творити, відпочивати та веселитися. Батькам пропонується широкий спектр можливостей для розвитку та навчання їхніх дітей. Найменші малюки можуть відвідувати заняття раннього розвитку, а старші діти – розвиваючі та освітні заняття, які проводяться в ігровій формі – зрозумілій та цікавій дітям. Усі заняття проводять кваліфіковані спеціалісти.

Якщо розглянути більш детально, то у **KuVi** представлені такі заняття:

Математика та логіка для дошкільнят (з 3-х років): заняття проводяться в ігровій формі; підготовка до школи.

Математика для школярів будь-яких класів, включаючи Abitur:

кваліфікований викладач математики (великий досвід роботи в Німеччині) допоможе подолати труднощі при вивченні математики в з будь-якого рівня німецькою мовою.

Художня студія:

заняття спрямовані на розвиток творчого мислення та естетичного виховання дітей.

Англійська мова для дітей та дорослих:

учні в ігровій формі вивчають основи англійської мови, навчаються читати та писати, складають діалоги.

Німецька мова для дітей та дорослих:

читання, спілкування, листування, граматики німецької мови. Підготовка до школи німецькою мовою (Vorschule).

Музична студія для дітей та дорослих:

заняття сприяють розвитку у дітей музичного слуху та почуття ритму. Діти навчаються цілеспрямовано слухати музику та відтворювати почуте у формі співу та танцю. Індивідуальні заняття: піаніно, вокал.

Творча майстерня для дітей та дорослих: шиття, рукоділля, вироби.

Шахи, танці.

Окрім занять для дітей, послуги товариства наразі розширилися. Оскільки в Лейпцигу перебуває багато біженців війни з України, Ігор та Наталя вирішили надавати свої послуги і цій категорії населення. Кожен, хто звернувся до товариства, має змогу отримати такі види послуг:

- Лінгвістичний супровід: в офіси, до лікарів, в різні установи;
- Ознайомлення з місцевою культурою через культурні пропозиції та розумне дозвілля;
- Ігри в групі та творчі заняття такі як малювання, рукоділля тощо;
- Допомога з домашнім завданням (для школярів);
- Тренування мови шляхом спільного читання.

Більше інформації про перелік послуг та пропозицій ви знайдете на сайті: **www.kubleipzig.de**

Для усіх бажаючих двері культурно-освітнього центру «KuV» відкриті.

Редакція журналу «Most»

У ритмі танцю

Андреа Сільвестрі і Мартіна Вараді, Габріеле Гоффредо і Анна Матус, Маліка Джумаєва і Жолт Шадор Чеке (зліва направо)

Лейпциг – одне з найбільш постійно зростаючих міст Німеччини. А ще, це місто можливостей, культурних заходів та спортивних змагань. І сьогодні ми поговоримо про одне з них.

Протягом 12-ти років у Лейпцигу проходить чемпіонат світу з бальних танців. Цього року до нашого міста знову приїхали пари із США, Канади, Італії, Іспанії, Німеччини, Ірландії, Угорщини, Польщі, Японії, Нідерландів та інших країн.

Чемпіонат проходив у двох категоріях: латиноамериканські танці та шоу-денс стандарт. У другій категорії найкращі танцювальні пари світу перенесли на паркет історії із відомих фільмів. Публіка була зачарована рухами та креативністю постановок. Особливу увагу привертали яскраві костюми, які відповідали сюжетам кінострічок. На паркеті можна було побачити Міс Пеггі, містера та місіс Бонд і не тільки. У категорії латиноамериканських танців були виконані запальна ча-ча-ча, чуттєве самбо та казковий вальс. Всі номери були виконані під живу музику оркестру та джазового гурту з Дрездена.

Змагання поєднувало у собі яскраву шоу-програму та спорт світового рів-

ня. Усі квитки було розкуплено задовго до початку турніру. Відвідувачі могли не лише насолоджуватися запальними танцями, а й у перервах потанцювати.

Ця міжнародна танцювальна подія була організована танцювальною школою Oliver & Tina спільно із Всесвітньою федерацією танцювального спорту. Модерував чемпіонат у черговий раз професійний танцюрист та член журі телешоу «Let's Dance» Йоахім Лламбі.

На заході були присутні не лише спортсмени, а й знаменитості, серед яких були поп-зірка Рамон Розеллі і представник футбольного клубу «РБ Лейпциг».

У категорії «Шоу дэнс-стандарт» перемогла сімейна пара Олександр та Патриція Іонель. Вони стали новими чемпіонами світу, номер яких був на тему «Містер та місіс Бонд», набравши 40,61 бала. Минулого року пара також брала участь у чемпіонаті світу та отримала друге місце попри те, що Патриція була на шостому місяці вагітності. Церемонія нагородження була дуже зворушлива. В інтерв'ю Патриція та Олександр Іонел розповіли про свою підготовку до конкурсу та як їм вдалося перенести історію з фільму на паркет.

Друге місце дісталось парі з Ірландії – Шону Смлени та Алмі Лік. Бронзу отримала пара з Польщі – Станіслав Волинець та Катажані Тунська.

Перше місце у категорії «Латиноамериканські танці», як і минулого року, посіла пара Габріеле Гоффреду та Анна Матус. Гоффреду та Матус танцюють у парі з 2011 року і виграли вже понад 50 офіційних змагань. Анна – вихованка молдавської школи, а Габріель родом із Італії. Першу золоту медаль спортсмени вибороли у 2013 році на 9-х всесвітніх іграх, які пройшли у Калі, Колумбії. Для пари танці – не просто спорт, а сенс їхнього життя.

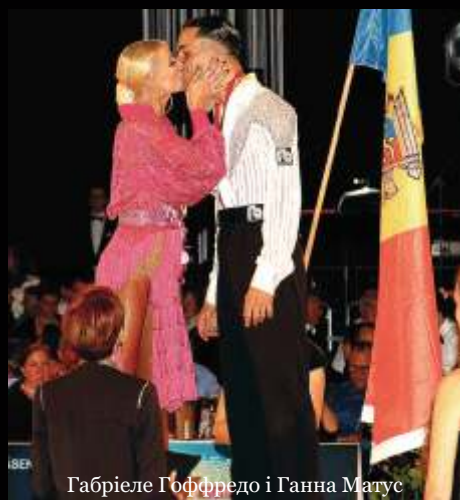
Почесне друге місце дісталось парі з Угорщини Андрію Сільвестрі та Мартіну Вараді, третє – німецькій парі Жолту Шандор Чеке та Маліці Джумаєвій.

Цікавий факт: після школи Джумаєва відучилася на медика у Бременському університеті і в 2003 році вступила до танцювального клубу та почала виступати.

Жолт Шандор Чеке народився в Румунії і з раннього віку захоплювався танцями. Танцює з Малікою Джумаєвою з 2015 року. Дует виступав у

Шон Смаллен і Еймі Лік, Патріція і Олександр Іонел, Станіслав Волинець і Катажані Тунська (зліва направо)

Габріеле Гоффредо і Ганна Матус

Патріція і Олександр Іонел

Шон Смаллен і Еймі Лік

складі збірної Німеччини з латиноамериканських танців у 2016 та 2018 роках. Пара неодноразово потрапляла у фінал чемпіонатів Німеччини та кілька разів – у фінал Кубка Європи. Чеке та Джумаєва посідають 12-е місце у рейтингу WDSF та четверте місце у рейтингу DTV.

Чемпіонат завершився гімнами країн-переможців.

Від себе хочемо побажати учасникам нових спортивних досягнень та з нетерпінням чекаємо на нові яскраві виступи наступного року.

Каріна Томсинська
Фото: Михайло Ващенко

Інтерв'ю з Габріеле Гоффредо і Ганна Матус

ках віком від 16 років).
Верхня межа віку не встановлена.

Шлюб у Німеччині

Багато українських біженців перебувають у Німеччині вже понад пів року, і за цей час дехто вже замислився про створення сім'ї на території країни, яка надала їм притулок. У зв'язку з цим виникають питання, чи можна одружитися біженцям у Німеччині?

Сьогодні ми розповімо про те, як укласти шлюб українцям у Німеччині, відповімо на поширені питання щодо німецьких правил одруження.

Які правила укладання шлюбу в Німеччині для іноземців?

Відповідно до положень Цивільного кодексу (Bürgerliche Gesetzbuch) реєстрація нової сім'ї повинна проводитись співробітником РАГСу (Standesamt).

Одностатеві шлюби у Німеччині дозволено. Перешкодою для одруження можуть бути тільки не розірваний шлюб, який був укладений раніше, і пряма спорідненість.

Укладання шлюбного договору вже не є обов'язковим.

Іноземцям для укладення шлюбу з

громадянином або громадянкою Німеччини будуть потрібні додаткові документи. Відповідь на запитання, чи можна розписатися в Німеччині, позитивна, але збір документів займе деякий час.

Чи можна українцям одружитися в Німеччині?

Так, для біженців, які є громадянами України, передбачено можливість реєстрації як у РАГСі, так і в консульстві чи посольстві. Під час укладання шлюбу в консульстві реєстрація для українців проводитиметься відповідно до законодавчих норм України.

Скільки коштує укласти шлюб (реєстрація) у Німеччині?

Скільки коштує шлюб у Німеччині, залежить від федеральної землі. У будні середня вартість реєстрації становить 50-100 євро. Одруження у вихідний обійдеться дорожче, ніж у будній день.

Який граничний вік для одруження?

Створювати сім'ю можуть особи, які досягли 18 років (в окремих випад-

Які документи потрібні для укладання шлюбу з німцем?

РАГС має право вимагати додаткових документів, тому бажано заздалегідь проконсультуватися з його співробітниками.

Стандартний перелік документів:

- посвідчення особи;
- свідоцтво та розширена довідка про реєстрацію (Meldebescheinigung, erweiterte Meldebescheinigung);
- свідоцтво про народження;
- довідка про шлюбну правоздатність (Ehefähigkeitszeugnis) з українського РАГСу чи посольства.

Документи мають бути перекладені німецькою мовою, засвідчені українськими відповідальними органами та легалізовані посольством.

Шлюб із німцем

Офіційна реєстрація відносин допомагає скоротити час отримання німецького громадянства. Крім того, чоловік або дружина німця має право на включення до сімейного медичного страхування, при великій різниці в доходах є можливість заощадити на податках.

Джерело: ASA_de

Фото: pixabay.com

Зустрічаємо рік Чорного водяного кролика

Новий рік – улюблене свято з дитинства, яке звикли відзначати практично в кожній українській родині. У новорічні свята збуваються найзаповітніші мрії та сподівання. Незабаром ми зустрічатимемо рік Чорного водяного кролика, і багато хто цікавиться: як же варто його святкувати?

Рік Чорного водяного кролика вважається найщасливішим роком місячного циклу у народів Азії. Таке співвідношення кольору, тварини і стихії трапляється раз на 60 років. За східним календарем, кролик вирізняється доброзичливістю, елегантною стриманістю, обережністю і ніжністю, але водночас проникливістю і гнучкістю.

То як же зустріти прийдешній 2023 рік, щоб чорний водяний кролик приніс нам удачу та щастя?

Одяг

Основні кольори, характерні для цього знака – чорний, синій, блакитний,

фіолетовий, рожевий і червоний. Тому за основу необхідно взяти саме цю палітру. Прикрасити одяг можна блискітками, паєтками та люрексом. А якщо ви все-таки віддасте перевагу образу у світлих тонах, варто додати яскраві або контрастні аксесуари. Але подбайте, щоб одяг був природних кольорів.

Ялинка

Ялинка вважається головним атрибутом новорічних свят. Тому до прикрашання новорічного дерева варто підійти серйозно. Іграшки та прикраси цього року рекомендується підбирати в пастельних тонах: білий, світло-рожевий, блакитний, бежевий тощо. Під ялинку бажано придбати кілька статуеток кролика.

Святковий стіл

Перше, на що варто звернути увагу – на столі не повинно бути ніякої "пухнастості" дичини. Варто віддати перевагу стравам з овочів і фруктів. Зелень потішить нашого пухнастого друга. Нехай у вашому новорічному меню будуть страви з риби та м'яса птиці.

Прикмети

- Вирушаючи в гості, обов'язково візьміть овочевий салатик – кролик точно оцінить цей жест. Йому це сподобається
- Купити новий гаманець у кольорах, що відповідають символу року – позбутися проблем з грошима.
- У новорічну ніч обережно поведіться з посудом – розбити тарілку вважається поганою прикметою.
- Обов'язково поверніть борги, аби наступний рік не провести з пустими кишнями.
- Не можна сваритися – будь-який дрібний конфлікт намагайтеся перевести в жарт. Кролик буде незадоволений і весь рік вас можуть переслідувати неприємності.

Наостанок хочемо додати, що кролик не любить метушні, тому бажано перед Новим роком заздалегідь придбати подарунки, продукти, закінчити всі минулорічні справи, зробити генеральне прибирання та налаштуватися на позитив.

Тетяна Гофман

Благодійний фонд «Україна-Час відродження»
Народний артист України, співак
Ukrainischer Volkskünstler, Sänger

8 СІЧНЯ
о 15.00 г.

ARIOWITSCH-HAUS

Hinrichsen Str. 14
04105 Leipzig

БЛАГОДІЙНИЙ КОНЦЕРТ
Творчий вечір

АНАТОЛІЙ ГНАТЮК
"ОЙ, СМЕРЕКО"

Замовлення квитків:

Leipzig – Brücke der Kulturen e.V.
und Zeitschrift „МОСТ“

Heinrich-Budde-Str. 1, 04157 Leipzig

0178 4 58 24 43 Сергей

0160 59 150 45 Вікторія